

Evaluatie Wmcz 2018: stand van zaken

Geplaatst op 20 december 2023

De Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen 2018 (Wmcz 2018) is drie jaar geleden in werking getreden. In 2025 wordt de Wmcz 2018 landelijk geëvalueerd en het resultaat aan de Tweede Kamer aangeboden. Wat zijn de effecten van de wet? En wat merken cliëntenraden daarvan in praktijk? Waar kan het beter en doeltreffender?

Signalen vanuit cliëntenraden

Vooruitlopend op de evaluatie door de minister, haalde LOC in de afgelopen maanden al signalen op vanuit de cliëntenraden over de praktijk van de wet. Die signalen gebruiken we om aan het ministerie een beeld te geven over de uitvoering van de wet. Zo kregen we te horen dat:

- De Wmcz 2018 heeft geleid tot meer bewustwording bij cliëntenraden over hun taak en mogelijkheden. Het is wel belangrijk dat nieuwe cliëntenraadsleden goed toegerust blijven worden op hun taak.
- De wet gaat ervan uit dat de lokale cliëntenraad centraal staat: als dat het uitgangspunt is, is het ook van belang om de lokale cliëntenraden/ raadsleden goed toe te rusten om het werk te kunnen doen, anders haken ze af.
- De bemensing is een punt van zorg. Cliëntenraden hebben moeite met het vinden van voldoende leden: als de lokale cliëntenraden onderbezet zijn, kan dat het systeem van de medezeggenschap ondermijnen.
- Voor het aantrekken van nieuwe leden voor de cliëntenraad is de vraag gesteld of de overheid iets kan doen om deelname aan een cliëntenraad te bevorderen en deelname aan een cliëntenraad aantrekkelijk te maken.
- Er is nu weinig geregeld voor wat betreft de vergoedingen voor cliëntenraadsleden en er wordt door zorgaanbieders heel verschillend omgegaan met het budget voor de cliëntenraad. Een suggestie die gedaan werd, is om hier in samenhang naar te kijken met de vergoedingen die binnen de zorginstelling gelden voor de OR (ondernemingsraad) en de PAR/ VAR (adviesraden van verpleegkundigen/verzorgenden).

- De wet geeft de mogelijkheid tot maatwerk. Vanuit de praktijk horen we dat dit soms tot problemen leidt – met name de vraag hoe de meer informele medezeggenschap zich tot de formele medezeggenschap verhoudt.
- De Jeugdzorg valt ook onder de Wmcz. De Raad voor de Kinderbescherming en Veilig Thuis hoeven echter formeel geen cliëntenraad in te stellen op grond van de Wmcz 2018 – dit wordt wel als een gemis ervaren door cliënten.
- Wijkverpleging, die zorgorganisaties verlenen vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), valt niet onder de Wmcz. Bij zorgorganisaties die zowel vanuit de Wmo als de Wet langdurende zorg (Wlz) of Zorgverzekeringswet (Zvw) zorg verlenen leidt dit in de praktijk tot onduidelijke situaties voor de cliëntenraad bij het uitvoeren van hun advies- en instemmingsrechten.

Behoeftte aan lokale medezeggenschap

LOC ziet door de ontwikkeling dat steeds meer mensen zorg en ondersteuning thuis ontvangen, de behoefte ontstaan aan meer medezeggenschap over zorg en welzijn in hun buurt of wijk. LOC pleit daarom voor een initiatiefrecht om lokale medezeggenschap te verankeren. Dat kan door een aanpassing van de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen 2018.” ([zie manifest toekomst van de ouderenzorg](#))

Geef signalen door

Begin 2024 overlegt LOC met het ministerie van VWS over de evaluatie van de Wmcz 2018. Heb je nog andere signalen/ opmerkingen over hoe de Wmcz werkt in de praktijk, geef dat dan door aan x.vanderkruk@loc.nl.

Meer informatie

- [Evaluatie Wmcz 2018 – LOC Cliëntenraden \(clientsraad.nl\)](#)
- LOC Podcast over de Wmcz 2018 en de mogelijkheden die de Wmcz 2018 biedt om burgers meer zeggenschap te geven over zorg en welzijn in hun buurt of wijk.
- [Informatie over medezeggenschap in de zorg](#) (Rijksoverheid)

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: [Belangenbehartiging](#), [Wet medezeggenschap \(Wmcz\)](#), [Adviesonderwerpen van de cliëntenraad](#), [Organiseren en vernieuwen medezeggenschap](#), [Vrijwilligers LOC](#)

Trefwoorden: [belangenbehartiging](#), [jeugd](#), [medezeggenschap in buurt of wijk](#), [ouderenzorg](#), [politiek en beleid](#)